

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Europeiska socialfondens framtid efter 2013"

(2011/C 166/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén rekommenderar starkt att ESF även i fortsättning ska vara en strukturfond och ser gärna att den territoriella dimensionen stärks under utarbetandet och genomförandet av de sektorsövergripande operativa programmen, inbegripet program som avser samarbete.
- Kommittén noterar med intresse att man i femte sammanhållningsrapporten hänvisar till den innovativa potentialen i lokala initiativ, och vi skulle helt ställa oss bakom en satsning på att göra ESF till en beståndsdel i den lokala utvecklingsmodell som föreslås i femte sammanhållningsrapporten.
- ReK anser att ESF:s viktigaste mål även i fortsättningen bör vara att förbättra möjligheterna för inträde på arbetsmarknaden genom sysselsättning och en väl fungerande arbetsmarknad, att utveckla humankapitalet och höja arbetskraftens kunskande, att hjälpa arbetstagarna att behålla sina arbeten samt att stödja innovation, företagande och utbildningsreformer.
- ReK understryker kraftigt behovet av att Europeiska socialfonden fortsätter att fokusera på de övergripande prioriteringarna som t.ex. missgynnade personers och gruppers sociala integration och kampen mot köns- och åldersdiskriminering. I synnerhet bör ESF lägga större vikt vid målet om lika möjligheter, lika behandling och lika lön för kvinnor på arbetsplatsen.
- ReK anser att inkomstskydd och inkomststöd kan omfattas av ESF om dessa instrument är kopplade till aktiva arbetsmarknadsåtgärder. ReK anser att användningen av sociala skyddsnät även i fortsättningen bör vara medlemsstaternas ansvar. Om sådana insatser omfattades av ESF skulle fondens fokus förskjutas från dess egentliga mål och begränsa dess effektivitet i och med att verksamheten skulle inriktas mot akuta insatser i stället för mot förebyggande åtgärder.
- ReK understryker det utsatta läget för de romska befolkningsgrupperna som, förutom att de tvingas leva i socialt och ekonomiskt utanförskap, drabbas av geografisk segregering och undermåliga levnadsvillkor. Detta måste åtgärdas med hjälp av EU-instrument på lokal och regional nivå.

Föredragande Catuscia MARINI (IT-PSE), regionpresident i Umbrien

I. ALLMÄNNA SYNPUNKTER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Sammanhållningspolitikens identitet, syfte och legitimitet efter 2013

1. ReK stöder det förslag som Europeiska kommissionen lade fram i den Femte rapporten om sammanhållningspolitiken ⁽¹⁾ om en sammanhållningspolitik som omfattar samtliga europeiska regioner och som syftar till att främja en harmonisk utveckling i Europeiska unionen och stödja återhämtningen i de regioner som släpar efter i fråga om utveckling genom att till dessa anslå de största anslagen. Kommittén uppskattar även målsättningen att stödja de välutvecklade regionernas konkurrenskraft, samtidigt som man motverkar egoistiska tendenser som visserligen gynnar den egna regionens/det egna landets intressen, men som kan få negativa effekter för andra.

2. Kommittén anser därför att det är nödvändigt att genomföra en geografiskt väldefinierad strategi som ett nödvändigt komplement till den inre marknaden, i synnerhet för att minska risken att denna förvärrar de regionala obalanserna. En sådan strategi bör ha både ekonomisk utveckling och social integration som mål. ReK anser dessutom att det är nödvändigt att säkerställa samordning och integration mellan sammanhållningspolitikens olika mål snarare än att försöka uppnå dem ett och ett, samtidigt som en klar och tydlig skillnad mellan de olika åtgärderna bibehålls.

3. Regionkommittén önskar att sammanhållningspolitiken bekräftar sin legitimitet och synlighet hos de europeiska medborgarna genom att alltmer satsa på mätbara resultat, genom att helt gå in för principen om ansvarsskyldighet och undvika att använda samma byråkratiska standardlösningar för alla, utan ge utrymme för lokala inlärningsprocesser och förfaranden som är anpassade till de specifika regionala förhållandena samt för förverkligande av den territoriella sammanhållningen – en ny politisk målsättning som införts genom Lissabonfördraget ⁽²⁾.

4. ReK anser att det är av avgörande betydelse att insatsernas reella betydelse säkerställs genom tilldelning av ett betydande finansieringsram så att de regioner som inte nödvändigtvis släpar efter i fråga om utveckling jämfört med det statistiska genomsnittet men som icke desto mindre ofta har problem med den interna sammanhållningen på grund av områden med fattigdom och underutveckling också får tillgång till ett visst minimum av resurser.

5. Kommittén anser att den Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ska införlivas med EU:s budget, framför allt i syfte att kunna påskynda mobiliseringen av medel.

⁽¹⁾ I detta avseende hänvisas till ReK:s yttrande "Femte sammanhållningsrapporten", föredragande: Michel Delebarre, CdR369/2010 fin.

⁽²⁾ I detta avseende hänvisas till ReK:s yttrande "Grönbok om territoriell sammanhållning", föredragande: Jean-Yves Le Drian, CdR 274/2008 fin.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Sammanhållningspolitiken och målen för EU 2020-strategin

6. ReK anser att sammanhållningspolitiken och EU 2020-strategin bör samordnas och bli mer enhetliga genom att man fastställer vilka sektorer som bör beviljas direktstöd och på vilka punkter det bör råda ömsesidighet och komplementaritet. Dock bör sammanhållningspolitikens autonomi bevaras i överensstämmelse med fördragets bestämmelser ⁽³⁾, samtidigt som man framhåller de aspekter av sammanhållningspolitiken som kan bidra till att göra Europa 2020 till en framgång.

7. ReK vill kraftigt understryka den avgörande roll som de lokala och regionala myndigheterna har som företrädare för den nivå som är bäst ägnad att utarbeta och genomföra EU:s politik för att uppnå dessa mål i överensstämmelse med en långsiktig strategi som syftar till att bekämpa underutnyttjande av resurserna och social utslagning i vissa områden genom kompletterande riktade insatser och flernivåstyre.

8. ReK avvisar varje tanke på åternationalisering av sammanhållningspolitiken och på sektoriell koncentration som inte verkar vara den rätta metoden för att på ett konsekvent och funktionellt sätt stödja EU 2020-strategin och som samtidigt står i motsättning till den territoriella dimensionen och flernivåstyret. Flernivåstyret utgör ju de positiva aspekterna av de förbättrade styresformer som främjats av sammanhållningspolitiken och har sin grund i fördraget. En förbättring av den ekonomiska styrningen och ökad sammanhållning i EU skulle på ett avgörande sätt bidra till återhämtningen från den ekonomiska krisen ⁽⁴⁾.

Europeiska socialfondens roll i sammanhållningspolitiken

9. ReK anser att det är nödvändigt att Europeiska socialfonden försöker uppnå de mål som tidigare beskrivits inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik genom program som är så konsekventa och integrerade som möjligt och med vederbörlig hänsyn till den territoriella dimensionen. I synnerhet bör åtgärder för kompetensutveckling av humankapitalet i syfte att optimera resultaten ingå i och kopplas till en bredare utvecklingspolitik.

10. ReK understryker att den ekonomiska krisen har stärkt Europeiska socialfondens roll som ett oundgängligt verktyg för att stödja arbetstagarnas och företagens anpassning till nya konjunkturella och marknadsmässiga villkor och för att

⁽³⁾ Artiklarna 174–178 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt (FEUF).

⁽⁴⁾ Se ReK:s yttrande "Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre", juni 2009, CONST-IV-020.

skydda inkomsterna för de arbetstagare som drabbats av krisen. Kommittén vill därför framhålla att det är viktigt att även i fortsättningen sträva efter att uppnå dessa mål. ReK välkomnar dessutom den idé som lanserats av Europaparlamentet ⁽⁵⁾ och bekräftats av Regionkommittén i dess yttrande om "*Sammanhållningspolitikens framtid*" ⁽⁶⁾ om en europeisk sammanhållningsstrategi som är inriktad på sysselsättning och social integration och om Europeiska socialfondens centrala roll i samband med främjandet av anställningsbarhet och kampen mot fattigdom. Denna roll har blivit ännu viktigare på grund av den nuvarande ekonomiska krisen. Det faktum att ESF är ett flerårigt instrument har visat sig ovärderligt genom att det på så vis har kunnat ge en stabilitet som lokalsamhällena och projektledarna verkligen behöver, i synnerhet när kreditåstramningen har drabbat de lokala myndigheterna.

Europeiska socialfondens mervärde i förhållande till andra nationella finansiella instrument

11. ReK rekommenderar starkt att ESF även i fortsättning ska vara en strukturfond och understryker att fonden numera är en integrerad del av EU:s insatser, eftersom medlemsstaterna, trots olika lagstiftningsmässiga och finansiella förhållanden, tack vare Europeiska socialfondens insatser har möjlighet att genomföra kompletterande åtgärder som inte, eller bara marginellt, ingår i de nationella systemens vanliga ramar. Regionkommittén ser gärna att den territoriella dimensionen stärks under utarbetandet och genomförandet av de sektorsövergripande operativa programmen, inbegripet program som avser samarbete.

12. ReK pekar på följande punkter som utgör viktiga och specifika kompletterande bidrag från ESF:

- Större flexibilitet i användningen av ESF:s resurser i förhållande till de nationella finansieringsresurserna som i regel är kopplade till väldefinierade mål. Detta har utgjort en av ESF:s starka sidor **som bör bevaras under den nya programplaneringsperioden.**
- Möjligheten att reformera systemen som kopplar samman utbildning, yrkesutbildning och arbete.
- Möjligheten att främja en kontinuerlig anpassning av kvalifikationer, i synnerhet kvalifikationer på hög nivå, för alla kategorier av arbetstagare, inklusive personer med funktionshinder, så att de lättare kan spela en aktiv roll i produktionsystemet. Detta kan ge ett väsentligt bidrag till den sociala integreringen och de europeiska regionernas konkurrenskraft.
- ESF:s stöd till utbildning och forskning som är särskilt viktigt i den nuvarande situationen med begränsningar och minsk-

ning av de offentliga utgifterna i medlemsstaterna och som är en avgörande faktor för att säkerställa en betydande innovationsverksamhet som kräver en högt kvalificerad och initiativrik arbetsstyrka.

- Det kompletterande och ur kvalitativ synpunkt viktiga bidrag som ges av den ständiga jämförelsen mellan medlemsstaternas olika erfarenheter av att använda Europeiska socialfonden inom ramen för Europa 2020-strategin och som gör det möjligt att utföra en jämförande bedömning av de nationella och/eller regionala och lokala systemen samt av de olika försöken.

13. ReK framhåller dessutom betydelsen av att kunna arbeta inom ramen för ett flerårigt program med de garantier som detta ger när det gäller resurser och programreferenser.

Europeiska socialfondens prioriterade uppgifter inom ramen för EU 2020-strategin

14. ReK understryker att ESF bidrar till tre av Europa 2020-strategins ⁽⁷⁾ prioriterade områden, i synnerhet områdena **smart tillväxt och tillväxt för alla**. Vad beträffar de fem kvantitativa målen söker Europeiska socialfonden att direkt uppnå målet att **öka sysselsättningsgraden till 75 %** och på ett mindre direkt sätt målet att **minska antalet ungdomar som slutar skolan i förtid samt målet om en allmän minskning av fattigdomen genom utveckling av en politik för social integration** ⁽⁸⁾. Bland "De integrerade riktlinjerna för Europa 2020" som fastställts av Europeiska rådet ⁽⁹⁾ kommer ESF att bidra till genomförandet av följande riktlinjer:

Riktlinje nr 7: Öka deltagandet på arbetsmarknaden och minska den strukturella arbetslösheten.

Riktlinje 8: Utveckla en kvalificerad arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens behov, främja kvalitet i arbetet och livslångt lärande.

Riktlinje 9: Förbättra utbildningssystemens resultat på alla nivåer och öka deltagandet i den högre utbildningen.

Riktlinje 10: Främja social integration och bekämpa fattigdom.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 7 oktober 2010 om Europeiska socialfondens framtid.

⁽⁶⁾ "*Sammanhållningspolitikens framtid*", föredragande Michael Schneider, Cdr 210/2009 fin.

⁽⁷⁾ Kommissionens meddelande "*Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*", KOM(2010) 2020 slutlig.

⁽⁸⁾ Den kan också bidra till att öka andelen 30–34-åringar med högre utbildning genom att förbättra kvaliteten i det livslånga lärandet på alla nivåer och genom att uppmuntra deltagande i högre utbildning.

⁽⁹⁾ Kommissionens rekommendation till rådets rekommendation om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik – Del I av de integrerade riktlinjerna för "Europa 2020", SEK(2010) 488 slutlig.

15. Kommittén är särskilt bekymrad över den ökade sociala utestängningen, i synnerhet den som drabbar invandrare, minskningen av arbetets ekonomiska värde och den åtföljande ökningen av företeelsen "arbetande fattiga". Kommittén vill även understryka den allt större risken för att arbetstagare över femtio drabbas av arbetslöshet och därmed fattigdom, de allt färre sysselsättningsmöjligheterna för funktionshindrade, den allt ojämnare inkomstfördelningen och den åtföljande utbredningen av den relativa och absoluta fattigdomen. ReK anser att ökningen av den ekonomiska utslagningen begränsar tillgången inte bara till materiella varor utan även till kulturella och sociala tjänster som är avgörande för utveckling och förverkligande av individens fulla potential. Mot denna bakgrund efterlyser kommittén ett starkt engagemang från Europeiska socialfondens sida i överensstämmelse med huvudinitiativen i Europa 2020-strategin "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" och "Europeisk plattform mot fattigdom".

16. ReK understryker det utsatta läget för de romska befolkningsgrupperna som, förutom att de tvingas leva i socialt och ekonomiskt utanförskap, drabbas av geografisk segregering och undermåliga levnadsvillkor. Detta måste åtgärdas med hjälp av EU-instrument på lokal och regional nivå.

17. Mot bakgrund av erfarenheterna från den aktuella programperioden 2007–2013, i synnerhet när det gäller åtgärderna under punkten "social delaktighet" i de regionala operativa programmen och den bästa praxis som utvecklats under genomförandet av EU-initiativ, vill ReK framhålla att ESF också kan ge ett avgörande bidrag inom ramen för Europa 2020-strategins prioriterade mål om "tillväxt för alla" ⁽¹⁰⁾. Kommittén noterar med intresse att man i femte sammanhållningsrapporten hänvisar till den innovativa potentialen i lokala initiativ, och vi skulle helt ställa oss bakom en satsning på att göra ESF till en beståndsdel i den lokala utvecklingsmodell som föreslås i femte sammanhållningsrapporten. Det finns ett värde i att utforska potentialen i en utvidgad användning av tillvägagångssätt som helt bygger på nedifrån-och-upp-principen (med t.ex. Leader för landsbygdsutvecklingsprogrammen som modell), där ESF skulle kunna spela en central roll.

18. ReK anser att ESF:s viktigaste mål även i fortsättningen bör vara att förbättra möjligheterna för inträde på arbetsmarknaden genom sysselsättning och en väl fungerande arbetsmarknad, att utveckla humankapitalet och höja arbetskraftens kunskaper, att hjälpa arbetstagarna att behålla sina arbeten samt att stödja innovation, företagande och utbildningsreformer.

19. Kommittén är medveten om behovet av att införa ett samordnat system av tjänster för anställning, utbildning, in-

komststöd och medling som i överensstämmelse med de europeiska principerna för flexicurity både motsvarar marknadens krav på flexibilitet och arbetstagarnas krav på trygghet och anställningsbarhet.

20. ReK understryker kraftigt behovet av att Europeiska socialfonden fortsätter att fokusera på de övergripande prioriteringarna som t.ex. missgynnade personers och gruppers sociala integration och kampen mot köns- och åldersdiskriminering. I synnerhet bör ESF lägga större vikt vid målet om lika möjligheter, lika behandling och lika lön för kvinnor på arbetsplatsen. Kommittén välkomnar och stöder Europaparlamentets ståndpunkt att en viktig prioritering bör vara att skapa "gröna" jobb för kvinnor inom ramen för ESF. Kommittén välkomnar förslaget att införa ett jämställdhetsperspektiv vid utformandet av Europeiska socialfondens budget och i återhämtningsplaner och strukturanpassningsprogram för att säkerställa att sådana program lockar och integrerar kvinnor på ett jämställt sätt ⁽¹¹⁾.

21. Regionkommittén konstaterar dessutom att samhället inte tillhandahåller de medel som är nödvändiga för att kvinnor ska kunna återinträda på arbetsmarknaden efter det att de fött barn. Vi anser därför att ESF har en mycket viktig roll att spela när det gäller att göra det möjligt för dem som lämnat arbetsmarknaden för att uppfostra barn eller vårda anhöriga att komma tillbaka till arbetslivet.

22. ReK anser i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen att de territoriella pakterna, som bör förhandlas fram mellan medlemsstaterna tillsammans med regionerna och kommissionen om utvecklingsstrategin i de nationella reformprogrammen skulle kunna vara ett instrument till stöd för sammanhållningspolitikens bidrag till genomförandet av EU 2020. Dessa pakter som bygger på en gemensam strategisk ram och kontraktssmässiga avtal bör göra det möjligt att fastställa investeringsprioriteringar, fördelningen av EU:s och de olika förvaltningsnivåernas resurser (nationella, regionala och lokala) mellan prioriterade områden och program, de fastställda villkoren och de mål som ska uppnås. De bör bygga på villkorsprincipen som kriterium för förhands- och efterhandsutvärdering av de olika åtgärdernas stödberättigande.

23. Kommittén anser att man för att främja en sammanhängande, enhetlig och integrerad ekonomisk, social och territoriell sammanhållning bör utvidga pakternas tillämpningsområde till andra europeiska politikområden och finansieringsinstrument. Detta skulle göra det möjligt att förbättra den enskilda regionens planeringskapacitet och kunskap om de egna prioriteringarna.

⁽¹⁰⁾ Grönboken "Lazio 2020" (Latium 2020) är ett försök att genomföra Europa 2020-strategin på lokal nivå. Grönboken, som bygger på EU:s och medlemsstaternas politik, överför idén bakom Europa 2020-strategin till lokal nivå genom en strategi för förstärkning av arbetsmarknaden som tar hänsyn till regionala särdrag, kompetenscentrum samt lokala och regionala yrken.

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets resolution av den 7 september 2010 "Att utveckla sysselsättningspotentialen av en ny hållbar ekonomi" (2010/2010(INI)).

24. Kommittén hänvisar till EU:s sysselsättningsstrategi och framhåller ESF:s avgörande roll som redskap för skapande av förutsättningarna för att genomföra denna strategi.

Europeiska socialfondens geografiska och tematiska fokus

25. ReK understryker att ESF är den enda av strukturfonderna som direkt vänder sig till medborgarna: unga, arbetslösa, arbetstagare, äldre, personer som löper risk för social uteslöt. Det är därför av avgörande betydelse att de åtgärder som finansieras av fonden kan genomföras i hela EU, oavsett var stödmottagarna är bosatta. Stödets storlek kommer att vara avhängigt av

- hur mycket de berörda regionerna släpar efter i utvecklingen,
- problemen på arbetsmarknader med minskande konkurrenskraft,
- behovet av att främja innovation i regionerna,
- behovet av att stödja insatser till förmån för humankapitalet i de områden som drabbats hårdast av den internationella krisens negativa effekter.

26. I stället för att sprida finansieringen anser ReK att man bör främja dels prioriterade utvecklingsområdena, dels åtgärder till förmån för de mest utsatta grupperna i samhället. Detta innebär att man lägger särskild vikt vid frågor som anpassningsförmåga och anställningsbarhet i samband med EU:s mål om hållbar utveckling, att man identifierar innovationsområden, omskolningspotential, insatsområden, inbegripet "gröna" jobb och att man baserar sig på en noggrann, precis och strukturerad analys av behoven och på myndigheternas nya förmåga att göra prognoser.

27. ReK anser att inkomstskydd och inkomststöd kan omfattas av ESF om dessa instrument är kopplade till aktiva arbetsmarknadsåtgärder. ReK anser att användningen av sociala skyddsnät även i fortsättningen bör vara medlemsstaternas ansvar. Om sådana insatser omfattades av ESF skulle fondens fokus förskjutas från dess egentliga mål och begränsa dess effektivitet i och med att verksamheten skulle inriktas mot akuta insatser i stället för mot förebyggande åtgärder. Regionkommittén framhåller dessutom också att man måste avsätta ESF-medel för att medfinansiera sådana projekt i medlemsstaterna som löser de akuta sysselsättningsproblemen genom en varaktig investering i genomförandet av den sjunde, åttonde och tionde riktlinjen i de integrerade riktlinjerna för Europa 2020-strategin.

28. ReK understryker behovet av att ta vederbörlig hänsyn till subsidiaritetsprincipen i samband med definitionen av ESF:s tematiska och geografiska fokus, men beklagar att ESF i vissa medlemsstater genomförs genom nationella program som tar liten eller ingen hänsyn till regionala skillnader vid genomförandet av åtgärder. Iakttagandet av denna princip gör det möjligt

att ta hänsyn till aktörernas och regionernas verkliga behov, vilka är viktiga inslag i en effektiv planering av insatserna. Mot bakgrund av erfarenheterna och i syfte att utnyttja den latenta utvecklingspotentialen på regional nivå, rekommenderar därför ReK att Europeiska socialfondens framtida verksamhetsområde ges en större flexibilitet än tidigare så att man på ett effektivare sätt kan genomföra fondens mål, bl. a. i ljuset av Europa 2020-strategin.

29. ReK påpekar att övergången till en koldioxidsnål ekonomi i enlighet med Europa 2020-strategin endast kan genomföras genom systematiska insatser för att främja innovation i ekonomin och spridning av forsknings- och innovationsresultat till företag och regioner. Detta kräver att kanalerna för tekniköverföring från universitet och forskningscentra mångdubblas och att man planerar utbildningsinsatser för forskarstuderande i syfte att stärka de lokala produktionssystemens konkurrenskraft.

Komplementaritet och synergi med andra fonder, i synnerhet ERUF

30. Kommittén erinrar om att man i yttrandet "Sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin" pekade på behovet av ett starkare samspel mellan de rent regionalt inriktade fonderna, dvs. ESF och ERUF, i syfte att skapa nya arbetstillfällen och öka anställningsbarheten genom utbildning. ReK betraktar den gemensamma strategiska ram som föreslås i den femte sammanhållningsrapporten som det rätta verktyget för att samla de olika EU-fonderna omkring gemensamma mål och integrera deras insatser samt uppnå överensstämmelse med Europa 2020-målen.

31. ReK betraktar även de territoriella pakterna, som är ett uttryck för partnerskapsprincipen, som ett instrument för att stärka denna enhet på medlemsstatsnivå samt på regional och lokal nivå.

32. Kommittén understryker att Europeiska socialfondens mål med inriktning på de mänskliga resurserna har tydliga aspekter som är gemensamma med och som kompletterar såväl ERUF som EJFLU (Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling) och EFF (Europeiska fiskerifonden). En integrerad programplanering och en väl samordnad förvaltning skulle kunna skapa en optimal synergi, men detta förutsätter att fonderna bevarar sin autonomi, att man identifierar deras särdrag och att man på EU-nivå fastställer minimitrösklar för tilldelning av resurser till var och en av dessa fonder så att en acceptabel och rimlig balans skapas mellan de anslag som dessa beviljats. Kommissionen borde uppmuntra medlemsstaterna att lära sig av de goda metoder som redan finns när det gäller integrering av ERUF och ESF på lokal nivå. Ett exempel är arbetssättet med en gemensam programförvaltningsmyndighet för ERUF och ESF, som har nått goda resultat när det gäller att maximera ESF:s och ERUF:s genomslag ute på fältet och att uppmuntra komplementaritet mellan de två fonderna.

33. ReK rekommenderar att man i samband med förändringar avseende de utgifter som berättigar till stöd (och de som inte gör det) i de olika fonderna granskar reglerna om korsfinansiering i syfte att förenkla för stödmottagarna och de organ som ansvarar för genomförandet.

34. ReK anser dessutom att betoningen av resultaten, tillsammans med förstärkningen av den territoriella dimensionen, effektivare kommunikationsåtgärder och en tätare koppling till den integrerade regionala programplaneringen, är ett effektivt sätt att förbättra Europeiska socialfondens synlighet på medborgarnivå och dess inverkan på olika sociala och ekonomiska system. Kommittén föreslår att komplementaritet mellan ESF och ERUF kan uppmuntras genom välfungerande kommunikationsmetoder på lokal nivå, t.ex. ett organ för gemensam förvaltning av ERUF:s och ESF:s kommunikationsstrategier, något som i vissa regioner har hjälpt parterna att förstå fördelarna med att programstrategierna har gemensamma mål även om de fokuserar på olika verksamheter.

Förenkling och resultatorienteringen av förvaltningssystemet (arbetsmetoder)

35. ReK anser att förvaltnings- och kontrollsystemet bör vara mindre fokuserat på nödvändigheten av att respektera de formella förfarandena och målet att använda anslagen och i högre grad vara inriktat på de väsentliga aspekterna såsom kontroll av de verkliga resultaten och iakttagande av tidsramarna genom att uppmuntra en kontrafaktisk utvärdering av effekterna av de finansierade åtgärderna så att man kan se vad som fungerar och vad som inte fungerar.

36. ReK anser att det är nödvändigt, när det gäller Europeiska socialfondens framtid efter 2013, att fortsätta processen för förenkling av genomförandet av de åtgärder som samfinansieras inom ramen för de operativa program som inleddes under den nuvarande programperioden genom införandet av bidragsberättigade kostnader enligt artikel 11.3 b i förordning (EG) nr 1081/2006 (schablonmässigt angivna indirekta kostnader, schablonmässiga kostnader beräknade genom tillämpning av standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbelopp) ändrad genom rådets förordning (EG) nr 396/2009. Målet är att förbättra och stärka förenklingen av förfarandena för förvaltning och kontroll av åtgärderna så att mottagarna av ESF-medel och de ansvariga förvaltningsorganen kan arbeta med enklare och smidigare administrativa och byråkratiska förfaranden. I synnerhet kommer ESF att kunna utnyttjas effektivare genom antagandet av kontrollförfaranden för utvärdering av de samfinansierade åtgärdernas kvantitativa och kvalitativa resultat, en direkt följd av antagandet av de ovannämnda bidragsberättigade kostnaderna (schablonmässiga kostnader beräknade genom tillämpning av standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbelopp).

37. ReK anser vidare att det är svårare att mäta effekten av ESF-finansierade åtgärder än av andra typer av insatser. Kommittén anser därför att det är lämpligt att utforma och använda resultatindikatorer som gör det möjligt att bättre kontrollera effekterna av de ESF-finansierade åtgärderna, inte bara på det

finansiella planet, utan också när det gäller förbättringen av levnads- och arbetsförhållanden för de personer som åtgärderna är direkt avsedda för. Indikatorerna bör vara tydligt definierade, lätta att mäta, kvantifierbara och tillämpas enhetligt.

38. ReK hänvisar i detta sammanhang till sitt yttrande "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld" ⁽¹²⁾ i vilket man understryker behovet av att komplettera BNP med ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter samt att ta fram ett övergripande miljöindex och genomföra en harmoniserad social undersökning på europeisk, nationell och regional nivå ⁽¹³⁾. ReK erinrar om att valet mellan dessa indikatorer och deras innehåll bör vara resultatet av en bred medverkan nedifrån och upp av de lokala myndigheterna, regionerna, medlemsstaterna och EU i en diskussion som i slutändan kommer att göra det möjligt att uppnå målen och legitimera EU:s politiska åtgärder, i och med att medborgarna i större utsträckning accepterar de ansträngningar som är nödvändiga för att ta sig ur krisen och bevara miljön och livskvaliteten.

39. ReK anser dessutom att såväl kvantitativa som kvalitativa utvärderingar av arbetsförmedlingsåtgärder, som genomförs med direkta undersökningar och inte genom att extrapolera administrativa uppgifter, är exempel på god praxis som bör vidareutvecklas.

40. ReK understryker att utvärderingar av arbetsförmedlingsåtgärder har generellt sett gjort det möjligt att mäta utbildningspolitikens inverkan på sysselsättningen under en period på ett halvt till ett helt år. Utvärderingen har i vissa specifika fall klart visat på betydelsen av integrerade utbildnings- och forskningsprogram som kombineras med praktisk erfarenhet i företag eller forskningscenter.

41. ReK konstaterar att öppenheten vid genomförandet av EU-programmen har ökat, men det har också uppstått en ofta onödigt byråkrati som innebär stora administrativa kostnader och förseningar vid genomförandet av programmen.

⁽¹²⁾ "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld", föredragande: Vicente Álvarez Areces, CdR 163/2010 fin.

⁽¹³⁾ Regionen Umbrien förfogar över ett instrument som gör det möjligt att mäta de socioekonomiska framstegen i regionen (bortom BNP). Man har utarbetat en **flerdimensionell indikator för innovation, utveckling och social sammanhållning** som är ett instrument för uppföljning av lagstiftningsprocessen. Dessutom har regionen, med **Europeisk resultattavla för innovation** som förebild, upprättat **Regione Umbria Innovation & Competitiveness Scoreboard, RUICS** (Regionen Umbriens resultattavla för innovation och konkurrenskraft) som kommer att användas för en årlig utvärdering av Umbriens ställning när det gäller innovation och konkurrenskraft i förhållande till alla andra regioner i Italien. Detta ska ske med hjälp av uppdaterade indikatorer som omfattar alla uppgifter, från de tidigaste till de senaste.

42. ReK rekommenderar därför att kontrollförfarandena inte får hämma programmens effektivitet och att den administrativa bördan ska vara förenlig med kravet om ett lätt och effektivt genomförande av programmen. Samtidigt måste man säkerställa en sund och korrekt förvaltning med klara och enkla regler som endast kan tolkas på ett sätt, som inte är motstridiga och som står i överensstämmelse med kriterierna om proportionalitet och övergripande kostnadseffektivitet i förhållande till de uppsatta målen.

43. ReK anser att förvaltningsmyndigheterna bör åläggas ett större ansvar i samband med fastställandet av lämpliga förfaranden i överensstämmelse med de olika nationella och regionala systemen. Detta kommer att minska antalet kontrollnivåer som objektivt sett har en tendens att väsentligt förlänga de tekniska och administrativa förfarandena och öka kostnaderna för stödmottagarna.

Bryssel den 1 april 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO
